

Kandidáti na udelenie ocenenia CENA MESTA

v zmysle Štatútu mesta Banská Bystrica, deviatá časť, Verejné ocenenia a kronika mesta

Čl. 2

Cena mesta

Cenu mesta možno udeliť jednotlivcom, kolektívom, skupinám osôb, inštitúciám a právnickým osobám s trvalým pobytom v SR, a to pri významných jubileách alebo výročiach.

1) Cena mesta sa udeľuje za:

- a) vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky vedeckej, technickej, umeleckej, publicistickej a verejno-prospešnej činnosti
- b) činnosť osôb, ktoré sa významným spôsobom pricinili o hospodársky, kultúrny a športový rozvoj mesta, jeho propagáciu v zahraničí
- c) činnosť osôb pri záchrane ľudských životov, majetku mesta a jeho občanov

2) Návrhy na udelenie ceny môžu mestskému zastupiteľstvu predkladať: primátor mesta, poslanci mestského zastupiteľstva a občania mesta s odôvodnením návrhu

3) O udelení ceny rozhoduje mestské zastupiteľstvo.

4) Cena sa môže udeliť jednotlivcovi i po jeho smrti – in memoriam. V takomto prípade sa cena odovzdá rodinným príslušníkom oceneného.

CENA MESTA – kandidáti

1. prof. Stanislav BALKO, akad. mal.

2. Soňa BEZÚCHOVÁ

3. Július ČESNAK, in memoriam

4. PaedDr. Vladimír HALAJ

5. Michal HANDZUŠ

6. Michal KIŠŠIMON

7. Ľubica LINTNEROVÁ

8. Mgr. Alžbeta PAŽÁKOVÁ

9. Hubert ŠTOKSA

10. Mgr. art Darina TURŇOVÁ, in memoriam

11. Michal VOJTEK

12. Vladimír VÝBOŠŤOK

Kolektív

**13. KATEDRA CESTOVNÉHO RUCHU A SPOLOČNÉHO
STRAVOVANIA EKONOMICKEJ FAKULTY UNIVERZITY
MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI**

1. prof. Stanislav BALKO, akad. mal.

Stanislav Balko oslávil významné životné jubileum 70. rokov. V rokoch 1961 - 64 študoval na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave u profesorov Dezidera Millyho a Petra Matejku. V rokoch 1964 -1967 pokračoval na AVU v Prahe pod vedením profesorov Arnošta Paderlíka a Karla Součka. Po absolvovaní štúdií pôsobil na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici, kde od r. 1974 pracoval ako umelec v slobodnom povolaní. Od r. 1990 opäť pôsobil ako pedagóg na Pedagogickej fakulte UMB v Banskej Bystrici a viedol Katedru výtvarnej výchovy. Popri komornej maľbe a grafike sa venuje i monumentálnej tvorbe pre architektúru. Umelec s nenapodobiteľným rukopisom, razantne obohatil novodobé kultúrne dejiny mesta Banská Bystrica. Jeho bohaté celoživotné výtvarné dielo sa zapísalo do dejín slovenského výtvarného umenia i výtvarnej pedagogiky. Okrem množstva výstav, Balkova výstava grafik v roku 2000 reprezentovala Banskú Bystricu v partnerskom meste Durham vo Veľkej Británii. Balkovo dielo je i v zbierke korunného princa Charlesa z Wallesu, ako i v zbierkach múzeí a galérií. Pedagogicky pôsobí na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Počas vyše 40 rokov vysokoškolského pôsobenia v Banskej Bystrici odovzdal pedagogické usmernenia generáciám mladých výtvarníkov. Účinok jeho diela nenecháva nikoho ľahostajným. Slovom Ľuda Petráskeho: „*Balkov apel pred stratou pamäti (téma holokaustu) nie je maľovaným bonmotom na chaotický rozpad hodnôt. Jeho výzva je razantnou sondou do ľudského vnútra, ktoré sa čoraz viac naplňa mravnou apatiou a konzumnou manipuláciou. Sú to chirurgické rezy, ktoré vedú nemilosrdné rozhovory s hlasmi skeptikov.*„

Navrhovateľka: PaedDr. Renáta Klementová

Poznámka: Nominácia aj na Cenu primátora

2. Soňa BEZÚCHOVÁ

Soňa Bezúchová je umelkyňa, ktorá tvorí diela technikou paličkovania (obrazy a rôzne doplnky). V roku 2013 vystavovala svoje diela v Horehronskom múzeu v Brezne v termíne 5. 12. 2012 – 23.1. 2013 pod názvom *Soňa Bezúchová - Čipka*. Ďalšia veľmi úspešná výstava bola verejnosti sprístupnená v Štátnej vedeckej knižnici v Banskej Bystrici v Galérii v podkroví v dňoch od 7. februára 2013 do 3. marca 2013 pod názvom *Soňa Bezúchová - Paličkované obrazy*. V dňoch 17. 9. 2013 – 28.10. 2013 sa v Banskej Štiavnici, v Galérii Jozefa Kollára, konala výstava *Textilná tvorba 2013 - 5. celoslovenská súťažná výstava neprofesionálnej textilnej tvorby*. V tejto súťaži bolo vystavených 221 prác od 72 autorov a pani Soňa Bezúchová túto súťaž vyhrala a získala hlavnú cenu. Okrem týchto dosiahnutých úspechov pôsobí pani Bezúchová v ÚĽUVe ako lektorka paličkovanej čipky, kde svojim odborným a ľudským prístupom odovzdáva svoje vedomosti a skúsenosti ďalším záujemcom o túto umeleckú činnosť a tiež je vedúcou klubu paličkovanej čipky ÚĽUV Banská Bystrica. Meno Soňa Bezúchová v umeleckom svete veľa znamená a my, Banskobystričania, môžeme byť hrdí na svoju rodáčku.

Navrhovateľka: Ivana Pančíková

3. Július ČESNAK, in memoriam

Július Česnak (Csesznák Gyula) sa narodil v Banskej Bystrici. Tu ukončil aj štúdium na miestnom gymnáziu (1892). V rokoch 1883 – 1893 bol úradníkom na magistráte mesta a dňa 19. 5. 1893 bol vo veku 29 rokov jednomyseľne zvolený mestskou radou za mešťanostu Banskej Bystrice. Túto funkciu zastával k spokojnosti obyvateľov mesta neuveriteľných tridsať rokov (1893 – 1923), počas ktorých sa významnou mierou zaslúžil o rozkvet nášho mesta.

V tomto období bol v Banskej Bystrici vybudovaný napr. mestský vodovod a kanalizácia, ďalej bola otvorená dnešná Skuteckého ulica (Deák Ferencz utca), vrátane budovy sedrie, vydláždené viaceré významné ulice, vysadené typické mestotvorné nízke guľovité javory. Boli zriadené niekoľko kilometrové serpentínky na Urpín, ďalej Hronské nábregie (tzv. Garampart), ako aj viaceré vodostreky. Česnak založil v roku 1911 Spolok milovníkov kvetín „Hortenzia“ a bol jeho predsedom až do roku 1922. Čo sa týka oblasti školstva, Július Česnak stál pri zrode meštianskej chlapčenskej školy, vyššej obchodnej školy, školy pre ženské povolania zameranej na vedenie domácnosti, napomohol k výstavbe budovy Katolíckeho vyššieho gymnázia a preloženi Priemyselnej odbornej školy kovorobnej z Gelnice do Banskej Bystrice atď. V záujme ochrany historických pamiatok sa pričínal o vznik mestského múzea a založenie prvej muzeálnej expozície (1909), ešte predtým bol dočasným predsedom (1895) a neskôr (1897) podpredsedom Banskobystrickej historickej a archeologickej spoločnosti. V hospodárskej oblasti venoval pozornosť reorganizácii mestského lesného hospodárstva podľa najnovších odborných metód a zaslúžil sa aj o postavenieestskej hydroelektrárne, ktorá umožnila osvetlenie ulíc a domácností, a tiež modernizáciu a rozvoj mestských podnikov. Dopomohol k vybudovaniu železnice do Harmaneckej papierne. Podporoval rozvoj zdravotníctva a sociálnych služieb, vrátane starostlivosti o mestských žobrákov, správu chudobinca, vývarovne a verejných kúpeľov pre nižšiu vrstvu. Neúnavne organizoval zbierky na pomoc chudobným.

Július Česnak zastával funkciu mešťanostu do 28. 12. 1922, kedy sa jej vzdal. Zomrel vo veku 71 rokov dňa 13. 4. 1933. Je pochovaný v rodinnej hrobke na banskobystrickom evanjelickom cintoríne. Banská Bystrica bola v čase mešťanostovania Júliusa Česnaka povestná v celej krajine svojou čistotou a krásou a bola označovaná ako „Perla Slovenska“. Významný prínos J. Česnaka bol docenený už za jeho života, keď mu napríklad v roku 1927 dalo mesto na znak vďaky a úcty vyhotoviť bronzovú bustu. V súčasnosti však J. Česnaka nepripomína v meste žiadna pamätná tabuľa a nie je po ňom pomenované ani žiadne verejné priestranstvo...

Navrhovateľ: Vladimír Pirošík

4. PaedDr. Vladimír HALAJ

PaedDr. Vladimír Halaj sa narodil v Ráztoke, okr. Brezno ako najstarší zo siedmich detí. Po absolvovaní Základnej školy v Ráztoke a Sv. Ondreji študoval na Pedagogickej škole v Banskej Bystrici, kde v roku 1957 zmaturoval. Ďalškovo študoval na Pedagogickej fakulte v Banskej Bystrici a po absolvovaní štátnych rigorózných skúšok mu bol udelený titul „doktor pedagogiky“ (PaedDr.). Celý svoj život pracoval ako pedagóg a v riadiacich funkciách vždy pomocou najnovších poznatkov v pedagogickej práci pomáhal zvyšovať úroveň a kvalitu práce na školách, kde pôsobil. Vyznačoval sa nielen kritickým hodnotením, ale aj operatívnym odstraňovaním nedostatkov. Pri kontakte so spolupracovníkmi bol taktný, úprimný a priateľský, ale na ich prácu náročný. Tým si ako riadiaci pracovník získaval

prirodenú autoritu. V školských službách pracoval od roku 1957, najskôr na malotriednych základných školách, do roku 1965 ako riaditeľ ZDŠ Priechod. Ďalej pôsobil ako zástupca riaditeľa školy na ZDŠ – SSV, ZDŠ Bakossova v Banskej Bystrici. Vždy mu záležalo na svojom osobnom raste, vzdelanie si rozšíril na Pedagogickej fakulte Banská Bystrica v odbore občianska a branná výchova. Mal veľmi kladný vzťah k mládeži, s deťmi pracoval aj mimo školy ako tréner futbalu v TJ Dukla Banská Bystrica a za svoju prácu je držiteľom titulu „vzorný tréner“. Významná je aj jeho funkcionárska dobrovoľná činnosť v športe. Viac ako desať rokov bol členom VFZ ÚV ČSZTV v Prahe, podpredsedom VFZ SÚV ČSZTV v Bratislave, predsedom VFZ SKV ČSZTV v Banskej Bystrici. Počas tohto obdobia jeho organizačné schopnosti ocenili aj orgány samosprávy a bol menovaný vedúcim odboru kultúry na ONV a v roku 1980 vedúcim odboru školstva na MsNV v Banskej Bystrici. Z tohto postu bol uvoľnený v roku 1988 pre výkon funkcie riaditeľa ZŠ Moskovská 2 v Banskej Bystrici. Ako riaditeľ aktivizoval rodičov, zamestnancov, žiakov a venoval čas škole, ktorý presahoval rámec jeho pracovných povinností. Organizačne zabezpečil nielen estetický vzhľad školy a jej okolia, ale ju zabezpečil prvotným vybavením a postaral sa o dobudovanie športového areálu vrátane telocviční. Popri plnení hospodársko – ekonomických úloh nezabúdala ani na výchovno – vzdelávací proces. Dokázal úspešne stmeliť a riadiť kolektív s viac ako sto pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami školy. Svojou prirodzenou autoritou a náročnosťou, ale aj ľudským prístupom si získaval rešpekt a dokázal podnieť kolektív k dosiahnutiu dobrých výsledkov, takže škola získavala popredné umiestnenia v rôznych súťažiach v rámci okresu i kraja. Vďaka jeho pravidlám a hodnotovému systému na pracovisku boli aj ďalší pracovníci motivovaní pokračovať v nastavenom trende. To je najväčší prínos Vladimíra Halaja pre ZŠ Moskovská 2 v Banskej Bystrici, kde v roku 2000 ukončil aktívnu činnosť a odišiel na zaslúžený dôchodok. Tým neprerušil kontakty so zamestnancami, ale pri rôznych príležitostiach sa aktívne zaujíma o dianie školy. Je stále prínosom, poradcom, priateľom. Návrh na ocenenie sa predkladá pri príležitosti 75. narodenín Vladimíra Halaja.

Navrhovateľ: RNDr. Ladislav Topol'ský

5. Michal HANDZUŠ

Michal Handzuš je slovenským hokejovým útočníkom hrajúcim na pozícii centra. V súčasnosti hrá za Chicago Blackhawks.

Známy slovenský hokejista Slovenskú republiku reprezentoval na majstrovstvách sveta či zimných olympijských hrách, ktoré sa uskutočnili v kanadskom Vancouveri. Michal svojimi šiestimi bodmi v siedmich zápasoch dopomohol reprezentácii ku konečnému štvrtému miestu. Trénerom Vladimírom Vůjtekom bol nominovaný aj na hokejové majstrovstvá sveta 2012, ktoré sa uskutočnili v Helsinkách a Štokholme. Stal sa ťahúňom mužstva a skvelými výkonmi, z ktorých medzi nezabudnuteľné patril víťazný gól vo štvrtfinále proti Kanade a asistencia pri víťaznom góle Miroslava Šatana v semifinále proti Českej republike, dopomohol k zisku strieborných medailí.

Michal Handzuš sa svojou športovou činnosťou výrazne zaslúžil o reprezentovanie mesta počas hokejovej výluky NHL v drese hokejového klubu HC 05 Banská Bystrica. Podieľal sa na raste odchovancov hokeja v A mužstve a svojou prítomnosťou bol vzorom žiakov hokejových tried. Ako člen víťazného mužstva Chicago Blackhawks, držiteľa Stanleyho pohára v sezóne 2012/2013 sa prišiel do rodnej Banskej Bystrice podeliť o tento úspech a ukázal svetu odkiaľ sú jeho korene.

Navrhovateľ: Ing. Štefan Šidlovský

Poznámka: Komisia MsZ v Banskej Bystrici pre kultúru, informatiku, mestskú kroniku a ZPOZ

6. Michal KIŠŠIMON

Michal Kiššimon sa narodil vo Veľkom Krtíši. Je to človek vysokých morálnych a odborných kvalít, ktoré pravidelne preukazuje pri popularizácii a záchrane pamiatok, ich odbornom, vedeckom a historickom spracovaní a sprístupňovaní širokej verejnosti. Je zakladajúci člen a dlhoročný predseda Slovenskej filatelickej akadémie (SFA). Počas jeho predsedníctva organizácia vydala desiatky odborných kníh a článkov. Zároveň on sám je autorom mnohých odborných filatelistických publikácií. Okrem vedeckej filatelickej činnosti sa aktívne angažuje v regionálnych dejinách, kde spracoval históriu Harmaneckých papierní. Je členom redakčnej rady Bystrického Permonu, pravidelne publikuje o zaujímavostiach z bežného bystrického života a zašlej sláve spolkovéj činnosti v našom meste. Zorganizoval a spolupracoval na mnohých výstavách venovaných napríklad menovej reforme v roku 1953 alebo vývoju finančníctva na našom území.

Navrhovateľ: PhDr., RNDr. Richard R. Senček, PhD.

7. Ľubica LINTNEROVÁ

Ľubica Lintnerová je rodáčka z Banskej Bystrice. Je matkou úspešného dospelého syna Rudolfa. Maľovala od najútlejšieho detstva, a tak prirodzene vyštudovala umeleckú keramiku, pričom ju prioritne oslovila maľba - najskôr akvarel, potom olejomaľba. Každoročne navštevuje maliarske a sochárske sympóziá a má niekoľko výstav ročne na Slovensku, napr. v Bardejove, Dudinciach, Košiciach, Liptovskom Hrádku, kde jej obrazy zdobia reprezentačné priestory. V ostatnom čase mala úspešné výstavy aj na rôznych miestach v Banskej Bystrici (napr. Štátna opera, Radnica, Úrad VÚC, Štátna vedecká knižnica). Jej obrazy vlastní mnohí obdivovatelia v rôznych štátoch Európy. American Biographical Institute, North Carolina, USA, jej udelil ocenenie *Osobnosť roka 2011* v olejomaľbe, čím sa dostala do náučných encyklopédií svetových knižníc.

Tvorba Ľubice Lintnerovej je mimoriadne pozitívna, poznačená fantáziou, dobrotou a citom, ale hlavne láskou. Jej obrazy urobia šťastným každého, kto na dieťa v sebe nezabudol i toho, kto ho v sebe práve vďaka jej obrazom našiel. Rozihraný farebný svet znesie i umeleckú kritiku odborníkov, ako tomu nasvedčujú mnohé ocenenia a rastúci záujem o jej tvorbu. O jej introvertnosti a skromnosti svedčí signácia na obrazoch *Ľubica* a to, že za svoju prezentáciu nevyžaduje nutne honorár.

Ľubica Lintnerová je básnikom štetca o čom svedčia názvy jej obrazov, napr. *Ako veža po večeroch komíny čistila, Ako sa Barbakan a mesiačik o mesto starali, Bude trištvrte na jeseň, Rozprávka o lampe, keď básnik večer maľuje sny, ...* Jej fenomén je „génus loci“ - predovšetkým Banská Bystrica, jej rodné mesto a jeho architektúra, v ktorej mimoriadnu úlohu zohrávajú veže, ktoré svojsky maľuje – dáva im život, pohyb, úsmev, rečvlastný príbeh, pričom je rám s obrazom prirodzene prepojený.

V osobe výtvarníčky Ľubice Lintnerovej má mesto Banská Bystrica nevšedného a neoceniteľného veľvyslanca, ktorý svojím výtvarným ponímaním šíri jeho krásu a meno po celom svete aj bez toho, aby ho musel opustiť.

Navrhovateľka: Ing. Beata Puobišová

Poznámka: Nominácia aj na Cenu primátora

8. Mgr. Alžbeta PAŽÁKOVÁ

Alžbeta Pažáková odmalička vyrastala v prírode na Žltých pieskoch pod Urpínom a mostíkmi. Prostredie ju naučilo milovať prírodu, pohyb, šport a ohľaduplnosti k okoliu. Ako dieťa prelozila všetky okolité lesy, na Urpíne začala s pretekárskym lyžovaním, ktoré jej vydržalo s dobrými výsledkami až do skončenia vysokej školy. Okrem zjazdového lyžovania sa venovala volejbalu, ktorý hrávala ako žiačka a dorastenka za Banskú Bystricu. Vďaka svojej všestranosti reprezentovala svoju školu aj v basketbale a atletike. Vyštudovala FTVŠ UK v Bratislave – aprobácia telesná a občianska výchova. Počas vysokoškolských štúdií sa začala venovať aj plávaniu a horolezectvu. Školu skončila s červeným diplomom. Dva roky pôsobila v Bratislave, neskôr sa vrátila do Banskej Bystrice a venovala sa plávaniu. V roku 1987 sa stala vedúcou Strediska plaveckej výuky, ktoré zabezpečovalo zdokonaľovacie plavecké kurzy pre banskobystrické základné školy. Keď v roku 1991 zaniklo, učila dva roky súkromne, neskôr v CVC okrem športových krúžkov a súťaží, učila plávať deti MŠ. V roku 1996 ju Odbor školstva OÚ poveril vedením plaveckých kurzov pre žiakov základných škôl mesta a okresu BB. V roku 1997 vypracovala a v roku 1999 pred komisiou obhájila svoj projekt výuky plávania, podľa ktorého učíme v Banskej Bystrici plávať deti pod jej vedením dodnes. Projekt stále zdokonaľovala, dnes máme vďaka nej a podpore mesta Banská Bystrica najdokonalejší projekt výuky plávania detí ZŠ na Slovensku. Celý svoj život sa snaží byť deťom vzorom v ohľaduplnom správaní k svojmu okoliu. Nikomu neublížovať je krédo jej života. Správa sa ekologicky k prírode a empaticky k deťom. Na plavárni sa jej podarilo zachrániť dieťa mimo plaveckého kurzu. Je vegetariánkou, darkyňou krvi, držiteľkou Zlatej Janského plakety. Celý svoj život dokazuje svoju lásku deťom a prírode. Stále sa venuje turistike, plávaniu, do práce aj do mesta chodí na bicykli. Je zakladajúcou členkou a prvou vedúcou klubu ľadových medvedov v Banskej Bystrici a najdlhšie otužujúcim medvedom v Banskej Bystrici. Má štyri medaily z MSR v zimnom plávaní. Vo svojich aktivitách plánuje pokračovať aj naďalej.

Navrhovateľ: RNDr. Ladislav Topol'ský

Poznámka: Komisia MsZ v Banskej Bystrici pre kultúru, informatiku, mestskú kroniku a ZPOZ odporúča preradiť na ocenenie Najlepších športovcov mesta za rok 2013.

9. Hubert ŠTOKSA

Cena mesta je navrhovaná za organizáciu Medzinárodných leteckých dní SIAF na letisku Sliach, ktoré každoročne navštívi vyše 100.000 návštevníkov z domova i zo zahraničia. Medzinárodné letecké dni sú svojím rozsahom najväčším podujatím v celom našom regióne, vďaka čomu sa nielen náš región, ale aj konkrétne mesto Banská Bystrica úspešne propaguje v zahraničí. V neposlednom rade má toto podujatie aj veľmi priaznivý ekonomický vplyv na naše mesto, a to najmä v oblasti služieb cestovného ruchu.

Navrhovateľ: Jakub Gajdošík

10. Mgr. art. Darina TURŇOVÁ, in memoriam

Darina Turňová v roku 1966 absolvovala štúdium klavírnej hry na Konzervatóriu v Bratislave a v roku 1980 štúdium zborového dirigovania na VŠMU v Bratislave. Patrila k popredným osobnostiam a reprezentantom Štátnej opery v Banskej Bystrici, kde pôsobila

od roku 1965 najskôr ako korepetítorka a od roku 1980 ako hlavná zbormajsterka. Darina Turňová absolvovala mnohé koncerty, nahrávky v rozhlase a v televízii i zahraničné záznamy so sólistami Štátnej opery. Naštudovala operné party v operách *Madame Butterfly*, *Trubadúr*, *Maškarný ples*, *La Traviata* a i., v spevohernom repertoári to boli – *Gróf z Luxemburgu*, *Nebo na zemi* či *My Fair Lady*. Venovala sa aj pedagogickej činnosti na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici (1991 - 1997), Akadémii umení (od roku 1997) a Konzervatóriu J. L. Bellu.

Navrhovateľ: PaedDr. Ľuboš Kovačech

11. Michal VOJTEK

Michal Vojtek, sa narodil vo Vrábľoch. Po ukončení Základnej školy navštevoval Odbornú školu nástrojársku v Bratislave v rokoch 1958 - 1961, kde sa vyučil v odbore-nástrojár. V tomto čase už v decembri 1960 napísal svoju prvú báseň do novín *Nitriansky Hlásnik*. Po skončení školy sa zamestnal v podniku Tesla Vrábľa, kde pôsobil od roku 1961 do roku 1968. Prvýkrát sa mu v roku 1963 dostáva do rúk fotoaparát a bližšie sa zaujíma o fotografovanie. V roku 1968 sa presťahoval do Banskej Bystrice a jeho zamestnávateľom sa stali Vojenské Stavby, kde ako vodič nákladných vozidiel bol zamestnaný 3 roky, ale jeho ambície ho tiahli k tvorivej oblasti fotografie a filmu.

V januári 1971 sa stáva pracovníkom Slovenskej televízie v Krajskej redakcii v Banskej Bystrici. Už v tomto čase prispieva do novín a časopisov svojimi fotografiami, zúčastňuje sa i fotografických súťaží, kde získava ocenenia. Svoje hobby premenil na celoživotnú profesiu-fotograf a od 1. januára 1978 sa stáva fotografom v podniku služieb a výroby - Bystričan, až do jej zániku do 30. júna 1991. Živnostník - fotograf a kameraman od novembra 1992, aktívne dokumentuje akcie mesta Banská Bystrica na fotografiách, aj videofilmoch, ako aj svadby a životné udalosti. 40 rokov aktívne pôsobil v ZPOZe v Banskej Bystrici, kde fotil sobáše a uvítania detí do života. Počas svojho života fotografoval štátnych tajomníkov, politikov, ľudí kultúrneho i športového života, pri návštevách v Banskej Bystrici, ako Vladimíra Remeka, Karla Gotta, Petra Nagya, Petra Lipu, Hanu Hegerovú, Princa Charlesa aj futbalistu Eusébia da Silva Perreiru. Prispel fotografiami nielen do časopisov, ale i do kníh, reklamných prospektov firiem. Od roku 2007 je na dôchodku, ale stále sa aktívne venuje fotografii, okrem toho miluje prírodu, varenie, televíziu a záhradníctvo.

Michal Vojtek sa v tomto roku dožíva okrúhleho životného jubilea 70 narodenín. Je známy v Banskej Bystrici, a to najmä pre svoje fotografovanie. Už viac ako 40 rokov aktívne pôsobí v ZPOZe v Banskej Bystrici, kde svojim vysoko profesionálnym prístupom fotodokumentuje slávnostné obrady, ako sú sobáše a uvítania detí, ktoré sa konajú v sobášnych priestoroch v Banskej Bystrici. Bol medzi prvými, ktorý začal využívať kamerový záznam na svadbách a spoločenských podujatiach. Jeho spoľahlivosť za tieto roky bola na vysokej úrovni, o čom svedčia stovky spokojných mladomanželov a rodičov svojich detí. Svojimi fotografiami zdokumentoval každú kultúrnu, spoločenskú, športovú akciu, ktorá sa konala a organizovala v našom meste. Jeho historický fotoarchív je v Banskej Bystrici známy veľa ľuďom. Veľa fotografií a videozáznamov o Banskej Bystrici z jeho rúk sa ocitlo v mnohých krajinách Európy, dokonca aj v Amerike a Austrálii, kde sa prostredníctvom jeho umenia, pohľadu na naše mesto propagujú krásy mesta a prírody okolo neho. Jeho fotografie o Banskej Bystrici využívajú rôzni spisovatelia a žurnalisti, historici pri písaní prác o novodobej histórii nášho mesta. Napriek tomu vždy zostal skromným človekom s dobrým srdcom, ktorý sa rád podelí o svoje skúsenosti s každým, kto ho o ne požiadajú. Michal Vojtek sa svojou každodennou prácou významnou mierou podieľa na šírení

dobrého mena Banskej Bystrice a na propagácii turizmu v Banskobystrickom regióne.

Výber z diela: (príspevky)

báseň "Keď tiekla krv" Nitriansky Hlásnik 24.12.1960

poviedka "Stopárka" - Príbehy všetkých dní, Smer 1975

"Keď drevo ožije" str.38-39, časopis Život ,rok 1975

"Čo robí kúpele Dudince svetovými" str.12-13,Československý svet č. 22, rok 1981

Banskobystrické Krematórium, Technické služby mesta Banská Bystrica, rok 1981 prospekt

príspevky fotografií v novinách Smer 1981-1990, časopise Slovenka, Život

Banská Bystrica a okolie, rok 1987

30. rokov Stredoslovenskej cementárne v Banskej Bystrici, rok 1988 kniha

časopis Dom a Byt roky 1997-1998

Banská Bystrica (Besztercebánya és környéke) rok 2001, Phare BB, propagačný prospekt

"Srdce a vůľa neboli" fotoreportáž o rehabilitačnom centre, časopis Slovensko

č.3-4/2002, str.17 – 19, vydavateľ: Matica Slovenská a Neografia a. s. Martin

Vítajte v regióne Banská Bystrica a okolie, SAPCR 2004

Banská Bystrica a okolie-spríevodca po histórii a pamiatkach, K. Demuth, Milan Šoka, Pavel

Hruz, Spektum Grafik rok 2006-2 fotografie M.V.

Moja Banská Bystrica, PaedDr. Slavomíra Očenášová-Štrbová, ISBN: 978-80-85342-27-7,rok

2010,príspevky: 10 fotografií

Navrhovatelia: Mgr. Michal Rusko, doc. RNDr. Katarína Čižmárová, Csc.,

Poznámka: Komisia MsZ v Banskej Bystrici pre kultúru, informatiku, mestskú kroniku a ZPOZ odporúča preradiť na ocenenie Cena primátora.

12. Vladimír VÝBOŠŤOK

Vladimír Výbošťok je veku 67 rokov v kategórii M65 svetovým rekordérom v šprinte na 60 m časom 7,81 sekundy a na 100 m časom 12,37 sekundy. V roku 2013 sa stal trojnásobným víťazom atletickej časti Svetových hier veteránov a získal titul najlepší atlét-veterán Európy. V minulom roku napriek zraneniu získal na marcových HME v San Sebastiane bronz v šprinte na 60 a 200 metrov, v júni vyhral stovku na prestížnej Zlatej tretre v Ostrave. Na augustových Svetových hrách veteránov v Turíne získal tri zlaté medaily v šprinte na 100, 200 m a v skoku dodiaľky. Na októbrových MS v Porto Alegre bol strieborný v skoku do diaľky, pri ktorom sa však zranil a nemohol nastúpiť na finále šprintu 100 m, kde bol favoritom. Napokon sa so sebazaprením prebojoval do finále na 200 m, kde skončil na 7. mieste. Za svoje svetové výkony, ktorými reprezentuje mesto Banská Bystrica, BBSK a Slovensko, ho nazývajú najrýchlejším seniorom planéty alebo aj „slovenským Boltom“ medzi veteránmi, keďže jeho časy v prepočte podľa vekových tabuliek sú porovnateľné s časmi súčasného najlepšieho šprintéra sveta Usaina Bolta. V decembri 2013 ho v Bratislave vyhlásili druhým slovenským *Atlétom roka 2013* v kategórii veteránov. Je členom Dukly Banská Bystrica. Vo svojej bohatej športovej kariére získal na európskych a svetových šampionátoch veteránov množstvo titulov a ocenení. Za dobrú reprezentáciu mesta Banská Bystrica získal v roku 2008 Cenu primátora, v roku 2013 ocenenie Najlepší športovec mesta v kategórii veteránov a Cenu BBSK. Vladimír Výbošťok je 6-násobným majstrom sveta a

16-násobným majstrom Európy. Vo veku 67 rokov je držiteľom 69 medailí, z toho 36 zlatých, 17 strieborných a 16 bronzových (iba z európskych a svetových šampionátov). Štartoval na vrcholných atletických podujatiach atletických veteránov vo Švédsku, Anglicku, USA, Austrálii, Brazílii, Maďarsku, Afrike, Taliansku, Fínsku, Francúzsku, Španielsku, Belgicku, Rakúsku, Poľsku, Nemecku, Slovinsku, Česku, Kanade a Dánsku. Cena mesta Banská Bystrica by bola ocenením jeho dlhoročnej vynikajúcej športovej činnosti spojenej s dosahovaním najlepších svetových výkonov v najkratších šprintoch v hale a spolu s diaľkou aj na otvorenom štadióne, ako reprezentanta Banskej Bystrice a Slovenska šíriaceho vo svete dobré meno nášho mesta s veľkým medzinárodným športovým kreditom.

Prehľad výsledkov Vladimíra Výbošťa v roku 2013:

19.-24.3.	HME San Sebastian	Cena Najlepší veterán atlét Európy III. miesto 60 m 8,19 s. III. miesto 200 m 27,85 s.
26.-27.6.	Zlatá tretra Ostrava	I. miesto 100 m 12,89 s.
29.6.	MSR Trnava	I. miesto 100 m 12.55 s.
20.7.	MSRV Nové Zámky	I. miesto 100 m 12.74 s.
3.-11.8.	Svetové hry Turín	I. miesto diaľka 480 cm I. miesto 100 m 12.75 s. I. miesto 200 m 26.84 s.
16.-27.10.13	MS Porto Alegre	II. miesto diaľka 498 cm 7. miesto na 200m so zranením

Navrhovateľ: Ing. Miroslav Toman

Kategória – kolektív

13. KATEDRA CESTOVNÉHO RUCHU A SPOLOČNÉHO STRAVOVANIA EKONOMICKEJ FAKULTY UNIVERZITY MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI

Katedra cestovného ruchu a spoločného stravovania Ekonomickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici si v tomto akademickom roku pripomína 50. výročie svojho založenia.

Katedra cestovného ruchu a spoločného stravovania bola zriadená v roku 1964 na pôde vtedajšej Fakulty odvetvových ekonomík Vysokej školy ekonomickej v Bratislave. V roku 1973 prešla do Banskej Bystrice, kde na jej základe v roku 1977 vznikla Fakulta ekonomiky služieb a cestovného ruchu Vysokej školy ekonomickej s federálnou pôsobnosťou, ktorá sa v roku 1992 stala spoluzakladateľkou Univerzity Mateja Bela ako jej Ekonomická fakulta.

Katedra predstavuje v stredo európskom priestore pracovisko s najdlhšou tradíciou vzdelávania v cestovnom ruchu. V študijnom odbore Cestovný ruch ponúka vzdelávanie v bakalárskom, inžinierskom a doktorandskom stupni štúdia. V rovnakom odbore sú Ekonomickej fakulte UMB priznané práva uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenovanie profesorov.

Od roku 1968 katedra vydáva vedecký časopis Ekonomická revue cestovného ruchu. Po roku 1990 členovia katedry publikovali 7 vedeckých a 33 knižných monografií, katedra organizovala 28 vedeckých konferencií, z toho 10 v spolupráci, vydala 20 zborníkov, z toho 10 vedeckých zborníkov. Katedra dlhodobo spolupracuje s organizáciami cestovného ruchu na Slovensku, univerzitnými a vysokoškolskými pracoviskami doma a v zahraničí, je

členom viacerých medzinárodných organizácií v cestovnom ruchu. Do výučby na katedre sa pravidelne zapájajú úspešní absolventi, odborníci z praxe a profesori z prestížnych univerzít a vysokých škôl v zahraničí.

Najstaršia Katedra cestovného ruchu a spoločného stravovania položila nielen základy vysokoškolského vzdelávania v cestovnom ruchu na Slovensku, ale aj rozvoja teórie cestovného ruchu. Na pôde katedry sa za obdobie jej existencie sformovala „slovenská vedecká škola cestovného ruchu“. Do praxe uviedla stovky úspešných absolventov, ktorí sa uplatnili v orgánoch riadenia cestovného ruchu, v podnikoch a organizáciách cestovného ruchu doma a v zahraničí.

Navrhovateľka: Ing. Katarína Holúbeková, PhD.